

Onderwerp

Uitvoeringsbesluit fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse (Keukenhof)

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Aan uw Staten wordt gevraagd het Uitvoeringsbesluit fiets- en voetgangerstunnel N208 nabij de Keukenhof te Lisse te nemen en het totale resterend investeringskrediet van € 11,2 miljoen vrij te geven voor de realisatie van het project fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse.

Fietsers en voetgangers tussen Lisse, de Keukenhof en de Duin- en Bollenstreek zijn in de huidige situatie aangewezen op een gelijkvloerse oversteek over de N208 bij de turborotonde met de Keukenhofdreef/Stationsweg. Voor fietsers en voetgangers is dit een lastige oversteek, omdat in totaal 3 rijstroken van de N208 moeten worden overgestoken, waarvan 2 rijstroken tegelijk (zonder opstelruimte). Voor automobilisten is de rijtaak bij turborotondes complex. Ter plaatse van de oversteek rijden dagelijks circa 12.500 motorvoertuigen over de N208. Uit telling uit 2018 blijkt dat er dagelijks ca. 1.200 overstekende fietsers zijn en een onbekend aantal voetgangers. De verbinding maakt onderdeel uit van het provinciaal hoofdnet fiets.

Met de gemeente Lisse en in afstemming met de Keukenhof heeft de provincie Zuid-Holland reeds enkele jaren geleden onderzocht of een fiets- en voetgangerstunnel op deze locatie mogelijk is. De tunnel vergemakkelijkt de oversteekbaarheid voor fietsers en voetgangers van de N208, draagt bij aan de verkeersveiligheid en komt de doorstroming van het wegverkeer op de N208 ten goede.

Uit het opgestelde Voorlopig Ontwerp en de uitgevoerde vooronderzoeken blijkt dat een tunnel op deze locatie te realiseren is. Vanwege ontoereikende middelen heeft het project enkele jaren stilgelegen.

Uw Staten hebben eerder ingestemd (Kaderbesluit infrastructuur 2020) met het beschikbaar stellen van middelen om de veiligheid van fietsers bij turborotondes te verbeteren. Vervolgens hebben uw Staten besloten om middelen voor een fietstunnel in De Lier te verschuiven naar de fietstunnel in Lisse.

Middels de Kadernota 2025 – 2028 is er nu een resterend investeringskrediet van € 11,2 miljoen beschikbaar. Hiermee is er een financieel haalbaar project en kan de Uitvoeringfase worden aangevangen.

Conform de Regeling Projecten Zuid-Holland wordt voor projecten met een provinciale bijdrage van meer dan € 10 miljoen zowel een Voorbereidings- als een Uitvoeringsbesluit aan uw Staten gevraagd. Het project viel eerder niet onder de Regeling Projecten Zuid-Holland, omdat de oorspronkelijke kostenraming en de provinciale bijdrage onder de € 10 miljoen lagen. Daarom is er voor dit project eerder geen Voorbereidingsbesluit aan uw Staten voorgelegd. Nu het investeringskrediet via de Kadernota 2025-2028 is opgehoogd naar € 11,2 miljoen wordt conform de Regeling Projecten Zuid-Holland een Uitvoeringsbesluit aan uw Staten gevraagd.

Het project is opgenomen in het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur (PZI). Het project maakt onderdeel uit van de Uitvoeringsagenda “Samen verder fietsen” in het PZI (hoofdstuk 3 Aanleg en verbetering: paragraaf Fiets).

Leeswijzer

In dit statenvoorstel wordt achtereenvolgens ingegaan op het opgestelde Voorlopig Ontwerp, het doorlopen proces en de besluitvorming, de financiën, beheer en onderhoud, klimaat, stikstof, planning, participatie, juridische aspecten en tot slot op procedure en rol Provinciale Staten.

Voorlopig Ontwerp

In 2020 en 2021 is voor de fiets- en voetgangerstunnel N208 bij Lisse een Voorlopig Ontwerp gemaakt, zijn de daarvoor benodigde onderzoeken uitgevoerd en is een kostenraming opgesteld. Op grond van het Voorlopig Ontwerp bevat de scope van het project op hoofdlijnen de volgende onderdelen:

- realiseren van de fiets- en voetgangerstunnel bestaande uit toeritten en een gesloten tunneldeel met daarin ruimte voor een fietspad van 4,0m breed en een voetpad van 2,0m breed;
- realiseren van trappen aan de zuidzijde van de tunnel (o.a. voor de toegankelijkheid van de tunnel voor voetgangers vanuit de aanliggende woonwijk aan de zuid-oost zijde van de tunnel);
- aansluiten van de tunnel op omliggende weginfrastructuur en het waar nodig aanpassen van deze weginfrastructuur (o.a. opheffen van de bestaande oversteekvoorzieningen over de N208 ter plaatse van de tunnel en de bestaande oversteekvoorziening over de Keukenhofdreef ter plaatse van de tunnel);
- verplaatsen van de zuidelijke bushalte langs de Keukenhofdreef;
- het verwijderen en aanbrengen van openbare verlichting, straatmeubilair, bewegwijzering, bebording en markering;
- aanpassen van de waterhuishouding in verband met de inpassing van de tunnel;
- aanpassen van de jongeren-opvangplek aan de westzijde van de tunnel;
- kap van bomen en struiken en aanplant van nieuwe bomen en struiken als onderdeel van de terreininrichting;
- verleggen van kabels en leidingen.

Voor meer achtergronden bij het Voorlopig Ontwerp van de fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse wordt verwezen naar de bijlagen 1 (Ontwerpnota) en 2 (Situatietekening).

Doorlopen proces en besluitvorming

Uw Staten hebben eerder ingestemd (Kaderbesluit infrastructuur 2020) met het beschikbaar stellen van middelen om de veiligheid van fietsers bij turbotondes te verbeteren. Twee locaties waren toen in beeld om een nieuwe fietstunnel te realiseren: in De Lier en in Lisse.

In de Kadernota 2024 -2027 is gemeld dat beide tunnelprojecten niet konden worden uitgevoerd binnen de beschikbare middelen. Daarnaast was ook de wens ontstaan voor een derde fietstunnel, bij de N208 Van Pallandtlaan in Sassenheim als onderdeel van het project Ontwikkeling buscorridors

Noordwijk – Schiphol. Ook voor deze fietstunnel was onvoldoende dekking beschikbaar. In de Kadernota 2024 – 2027 is gemeld dat slechts middelen beschikbaar zijn om één van de drie fietstunnels te realiseren, waarna is besloten om het project in De Lier te stoppen en deze middelen ter grootte van € 4 miljoen in te zetten voor de fietstunnel Lisse. Dit was echter nog onvoldoende om het tekort voor de fietstunnel Lisse te dichten.

In het voorjaar van 2024 is in het bestuurlijk overleg van de Stuurgroep Mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek & Haarlemmermeer door bestuurders van de partijen ingestemd met het financieringsvoorstel voor de fiets- en voetgangerstunnel Lisse. De Stuurgroep heeft ermee ingestemd dat de provincie maximaal € 3,0 miljoen beschikbaar stelt vanuit de reservering van € 10 miljoen voor fietsmaatregelen in het pakket van de mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek voor de fiets- en voetgangerstunnel onder de N208 bij Lisse (onderdeel van Uitvoeringsagenda Samen verder fietsen).

De tunnel bij de N208 Van Pallandlaan als integraal onderdeel van de aanpassing van de bestaande rotonde N208-N443 naar een meerstrooksrotonde in het kader van het project Ontwikkeling buscorridors Noordwijk – Schiphol is niet haalbaar gebleken en niet meer aan de orde (GS-besluit PZH-2024-856226058 dd. 09-07-2024).

Financiën

Middels de Kadernota 2025 – 2028 is er inmiddels een resterend investeringskrediet van € 11,2 miljoen beschikbaar voor de fiets- en voetgangerstunnel Lisse, bestaande uit € 8,2 miljoen vanuit de provinciale middelen uit de Uitvoeringsagenda Samen verder fietsen en € 3,0 miljoen vanuit de reservering van € 10 miljoen voor fietsmaatregelen in het pakket van de mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek. Hiermee is er een financieel haalbaar project om nu de uitvoeringsfase aan te vangen. De investeringskosten voor de fiets- en voetgangerstunnel op grond van het Voorlopig Ontwerp zijn volgens de SSK-systematiek (Standaard Systematiek Kostenramingen) geraamd op € 10,7 miljoen, prijspeil juli 2023.

Jaarlijks kan bij de Kadernota of het PZI het investeringskrediet worden gecompenseerd voor prijsontwikkeling vanuit de daarvoor gereserveerde middelen in het PZI.

Beheer en onderhoud

Ten tijde van het opstellen van het Voorlopig Ontwerp zijn principe afspraken gemaakt tussen de provincie en gemeente Lisse over het beheer en onderhoud. Deze afspraken komen er op neer dat het constructieve beheer en onderhoud van de tunnel bij de provincie komt te liggen en het dagelijks beheer en onderhoud bij de gemeente Lisse. Definitieve afspraken zullen nog worden vastgelegd.

Klimaat

Betere fietsverbindingen zorgen ervoor dat mensen eerder de fiets nemen in plaats van de auto. Dat is goed voor de gezondheid en het milieu. De fiets- en voetgangerstunnel draagt daarmee positief bij aan de klimaatdoelstellingen.

Voor de realisatie van de fiets- en voetgangerstunnel is CO2-reductie onderdeel van het ontwerpproces. De provincie hanteert bij de aanbesteding een minimale CO2-reductie van 25%.

Stikstof

In de Verkenningfase is, op basis van het Voorlopig Ontwerp, een berekening uitgevoerd van de stikstofdepositie als gevolg van de aanlegwerkzaamheden van de fiets- en voetgangerstunnel. De uitkomst was dat significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden konden worden uitgesloten en er geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vereist is wat betreft het aspect stikstofdepositie. Sinds die doorrekening is een nieuwe versie van de Aerius-rekenmodule beschikbaar gekomen. Derhalve zal als onderdeel van de Uitvoeringfase een nieuwe doorrekening plaatsvinden.

Planning

De Duin- en Bollengemeenten die betrokken zijn bij de Mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek & Haarlemmermeer hebben er bij de provincie Zuid-Holland op aangedrongen om de tunnel te realiseren voordat Rijkswaterstaat in 2026 start met de gefaseerde vervanging van de kunstwerken in de A44. Dit vanwege verwachte extra verkeersdruk op de N208. Vanuit de provincie Zuid-Holland is aangegeven dat dit niet mogelijk is, vanwege de stappen die nog moeten worden gezet na het nemen van het Uitvoeringsbesluit.

Vooralsnog wordt uitgegaan dat openstelling van de tunnel niet eerder zal kunnen plaatsvinden dan in 2028, waarbij geldt dat in dit stadium de planning nog met veel onzekerheden is omgeven. Er zijn na het Uitvoeringsbesluit nog veel stappen te zetten, waarbij er risico's kunnen optreden met tijdconsequenties. Stappen die het tijdpad in belangrijke mate bepalen zijn vergunningprocedures, de nog te starten ruimtelijke procedure, eventuele bezwaren en beroepen, de grondverwerving, de verlegging van kabels en leidingen en de capaciteit bij leidingbeheerders daarvoor, de aanbesteding van het werk en de bouwtijd (met de huidige inzichten is de bouwtijd geschat op 9 maanden). Tijdens de fase van het opstellen van het Definitief Ontwerp zal een gedetailleerde projectplanning worden opgesteld.

Participatie

In het kader van het Voorlopig Ontwerp heeft in 2020 en 2021 reeds overleg plaatsgevonden met stakeholders, waaronder de Keukenhof en de Fietzersbond. Met direct omwonenden hebben destijds gesprekken plaatsgevonden en de wijdere omgeving is toen over het voornemen van de realisatie van de tunnel en het onderzoek ernaar schriftelijk geïnformeerd.

Voor de publiekscommunicatie is een projectwebsite ingericht (<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/verkeer-vervoer/samen-verder-fietsen/fietsprojecten/fiets-voetgangerstunnel-n208-lisse/>). Hierop zijn onder andere visualisaties (zie tevens bijlage 3) en een animatie te raadplegen. Toen bleek dat er onvoldoende investeringskrediet was voor het project en dat er gezocht ging worden naar additionele middelen, is dit via de website gecommuniceerd.

Na het nemen van het Uitvoeringsbesluit zal in het kader van de vervolgitwerking opnieuw afstemming plaatsvinden met de stakeholders en direct omwonenden. Uitgangspunt is het opgestelde Voorlopig Ontwerp, dat nader uitgewerkt wordt tot Definitief Ontwerp. Naar de directe omgeving en weggebruikers vindt publiekscommunicatie plaats. De provincie is hier in de lead en stelt een plan op, en werkt nauw samen met gemeente en andere stakeholders. Als onderdeel van de ruimtelijke procedure voor de tunnel zal participatie met de omgeving plaatsvinden.

Juridische aspecten

Conform de Regeling Projecten Zuid-Holland is het nemen van het Uitvoeringsbesluit voor de fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse (Keukenhof), vanwege een provinciale bijdrage van meer dan € 10 miljoen, een formele bevoegdheid van Provinciale Staten.

Procedure en rol Provinciale Staten

Na het nemen van dit Uitvoeringsbesluit door Provinciale Staten zal hierover worden gecommuniceerd middels een nieuwsbericht op de website van de provincie en wordt gestart met de Uitvoeringsfase. Deze Uitvoeringsfase bestaat uit eerst een deel planuitwerking en aansluitend een deel realisatie.

Onderdeel van de planuitwerking is het nader uitwerken van het huidige Voorlopig Ontwerp tot Definitief Ontwerp en het uitvoeren van benodigde onderzoeken. Bij de uitwerking worden de gemeente Lisse en de Keukenhof nauw betrokken. Met de gemeente Lisse wordt, zodra mogelijk, de ruimtelijke procedure in gang gezet en met de Keukenhof zal in gesprek worden gegaan over het verwerven van benodigde grond. Ook met de direct omwonenden zal opnieuw afstemming worden gezocht. Er worden voorbereidingen getroffen voor het verleggen van kabels en leidingen. De kostenraming wordt geactualiseerd en er wordt een uitvoeringsplanning opgesteld.

Provinciale Staten zullen over de voortgang ten tijde van de Uitvoeringsfase geïnformeerd worden. Conform de Regeling Projecten Zuid-Holland hoeft het Realisatiebesluit, het besluit dat de overgang markeert tussen het deel planuitwerking en het deel realisatie, niet te worden voorgelegd aan Provinciale Staten. Besluitvorming door Provinciale Staten is wel vereist bij benodigd aanvullend krediet tijdens de Uitvoeringsfase indien de overschrijding groter is dan 5% van het beschikbaar gestelde krediet of meer dan € 2,5 miljoen.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 oktober 2024, met het besluitnummer PZH-2024-859301180;

Gelet op Artikel 143, lid 2 van de Provinciewet;

Gelet op Artikel 2.2.1 Regeling Projecten Zuid-Holland;

Besluiten:

1. Het Uitvoeringsbesluit fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse te nemen;
2. Het totale resterend investeringskrediet van € 11,2 miljoen vrij te geven voor de realisatie van het project fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse.

Den Haag, 13 november 2024

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Griffier

drs. B.S.M. Sepers

Voorzitter

mr. A.W. Kolff

Bijlagen:

1. Ontwerpnota Voorlopig Ontwerp fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse
2. Situatietekening Voorlopig Ontwerp fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse
3. Visualisaties fiets- en voetgangerstunnel N208 Lisse

Den Haag, 1 oktober 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Secretaris
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

plv. voorzitter
E.F.A. Zevenbergen